

Årsberetning 2014

Norsk Kennel Klubs Sunnhetsutvalg (SU)

Medlemmer:

SU har i 2014 bestått av følgende medlemmer:

Leder: Marte Ottesen
Nestleder: Torunn Sørby (HS-medlem)
Medlemmer: Karin Undall Stormoen, Christian Geelmuyden, Liv Evjen, Frode Lingaas, Kristin Wear Prestrud, Hans Jørgen S. Larsen (til våren 2014), Kari Granaas Hansen (til våren 2014), Torill Moseng (fra høsten 2014), Friedrich Birkmar (fra høsten 2014), Astrid Indrebø (sekretær til våren 2014) og Kristin Aukrust (sekretær fra høsten 2014).

Møter:

I 2014 har det vært avholdt 2 møter: 26.3.2014 og 28.10.2014

Følgende saker er behandlet i 2014:

Orienteringssaker er ikke inkludert i årsberetningen.
For mer informasjon se referat på nkk.no.

Informasjon om endring av tidligere vedtak vedr maksimumsgrense for antall registrerte avkom etter samme hund (SU-møte 28.10.2014 sak 3)

Hovedstyret (HS) fattet på sitt møte 17.9.14 følgende vedtak på bakgrunn av administrasjonens innstilling (HS-sak nr. 132/14):

Hovedstyret vedtok følgende endring av tidligere HS-vedtak, nr. 188/13 (endringene er understreket):
«Hovedstyret besluttet at det åpnes for mulighet for raseklubber til å søke om innføring av et maksimum antall avkom som kan registreres på ordinær måte etter samme hund, etter vedtak på klubbens generalforsamling/årsmøte. Etter at maksimumsantallet av valper registrert i NKK er nådd, blir ytterligere valper etter hunden registrert med avlssperre eller ikke registrert; klubbens generalforsamling/årsmøte avgjør hvilket alternativ som blir gjeldende for rasen. Dersom dette ikke er spesifisert i vedtak fra generalforsamling/årsmøte, vil ytterligere valper bli registrert med avlssperre. Importerte hunder som blir født før maksimumsgrensen er nådd, registreres på ordinær måte. Det gis imidlertid mulighet for å søke om dispensasjon til ytterligere bruk av hunden. En nøye begrunnet søknad, som også inkluderer informasjon om planlagt partner, sendes NKK som innhenter uttalelse fra raseklubb før vedtak fattes. Nedfrosset sæd kan brukes etter et minimum antall år etter at maksimalgrensen er nådd; antall år avgjøres av raseklubbens generalforsamling/årsmøte. Dersom klubben ikke selv har satt noen slik grense, settes den til 8 år. SU får beslutningsansvar mht å vedta innføring av overnevnte krav for den enkelte rase.»

SU tok informasjonen til etterretning.

Søknad fra Norsk Vorstehhundklubb (NVK) – innføring av krav om kjent DNA-status for vWD (type II) (SU-møte 26.3.2014 sak 4)

SU fattet følgende vedtak:

SU innvilger Norsk Vorstehhund Klubbs søknad om at det for strihåret vorstehhund innføres krav om kjent DNA-status for foreldre dyr for vonWillebrands sykdom type II for at avkom skal registreres. I overensstemmelse med HS-vedtak 232/12 innføres det samtidig krav om at minst én av foreldredyrene i kombinasjonen må være fri for det sykdomsfremkallende genet.

Det gis dispensasjon for krav om kjent status ved bruk av utenlandske hunder, importert frossen sæd samt sæd fra NKKs sædbank som er frosset før restriksjonen tro i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live. Forutsetningen for slik dispensasjon er at utenlandsk hannhund/frossen sæd brukes på tisper som er fri for det aktuelle sykdomsfremkallende genet.

Vedtaket trer i kraft for paringer foretatt fom 01.09.2014.

Helseavdelingen avgjør hvilke laboratorier som skal godkjennes for sentral registrering av resultater i DogWeb.

Søknad fra Norsk Chinese Crested Klubb – innføring av krav om kjent DNA-status for primær linseluksasjon (PLL) for foreldre dyr ved registrering av valper (SU-møte 26.3.2014 sak 5)

SU fattet følgende vedtak:

SU innvilger Norsk Chinese Crested Klubbs søknad om at det for chinese crested innføres krav om kjent DNA-status for foreldre dyr for primær linseluksasjon for at avkom skal registreres. I overensstemmelse med HS-vedtak 232/12 innføres det samtidig krav om at minst én av foreldredyrene i kombinasjonen må være fri for det sykdomsfremkallende genet.

Det gis dispensasjon for krav om kjent status ved bruk av utenlandske hunder, importert frossen sæd samt sæd fra NKKs sædbank som er frosset før restriksjonen tro i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live. Forutsetningen for slik dispensasjon er at utenlandsk hannhund/frossen sæd brukes på tisper som er fri for det aktuelle sykdomsfremkallende genet.

Vedtaket trer i kraft for paringer foretatt fom 01.09.2014.

Helseavdelingen avgjør hvilke laboratorier som skal godkjennes for sentral registrering av resultater i DogWeb.

Søknad fra Norsk Gordonsetter Klubb – innføring av krav om kjent DNA-status for cereorocortical abiotrofi (CCA) for foreldre dyr ved registrering av valper (SU-møte 26.3.2014 sak 14)

SU fattet følgende vedtak:

SU innvilger Norsk Gordonsetter Klubbs søknad om at det for gordon setter innføres krav om kjent DNA-status for foreldre dyr for cerebrocortikal abiotrofi (CCA) for at avkom skal registreres. I overensstemmelse med HS-vedtak 232/12 innføres det samtidig krav om at minst én av foreldredyrene i kombinasjonen må være fri for det sykdomsfremkallende genet.

Det gis dispensasjon for krav om kjent status ved bruk av utenlandske hunder, importert frossen sæd samt sæd fra NKKs sædbank som er frosset før restriksjonen tro i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live. Forutsetningen for slik dispensasjon er at utenlandsk hannhund/frossen sæd brukes på tisper som er fri for det aktuelle sykdomsfremkallende genet.

Vedtaket trer i kraft for paringer foretatt fom 01.01.2015.

SU oppfordrer samtidig Helseavdelingen til å tilby gordonsetterklubben sentral registrering av CL, samt oppfordre til testing for denne sykdommen.

Søknad fra Hvit Gjeterhund Klubb om innføring av maksimumsgrense for antall registrerte avkom etter samme hund (SU-møte 28.10.2014 sak 4)

SU fattet følgende vedtak:

Det innføres et maksimumsantall på 25 avkom som kan registreres etter samme hund for rasen hvit gjeterhund. Etter at maksimumsantallet av valper registrert i NKK er nådd, blir ytterligere valper født i Norge etter hunden registrert med avlssperre. Det gis mulighet for å søke om dispensasjon til ytterligere bruk av hunden. En begrunnet søknad, som inkluderer informasjon om planlagt partner, sendes NKK som innhenter uttalelse fra raseklubb før vedtak fattes. Nedfrosset sæd kan brukes minimum 8 år etter at maksimalgrensen er nådd.

Vedtaket trer i kraft for paringer foretatt f.o.m. 01.04.2015.

Raseklubben oppfordres til å publisere oppdaterte oversikter over antall avkom etter aktuelle avlshunder på sin web-side.

Importerte hunder som blir født før maksimumsgrensen er nådd, registreres på ordinær måte, i overensstemmelse med HS-vedtak 188/13

SU ønsker at det i brevet til raseklubben poengteres at det er mulighet for å søke om dispensasjon, samt at det presiseres viktigheten av å revurdere tallet jevnlig ettersom det er en svært svingende registreringsstatistikk.

SU ønsker også at det poengteres at et tak på 25 avkom er relativt strengt dersom man i populasjonen også inkluderer populasjonen i de mest aktuelle samarbeidsland i henhold til anbefalingen i NKKs avlsstrategi.

Søknad fra Norsk Chihuahua Klubb om innføring av registreringsrestriksjoner (SU-møte 28.10.2014 sak 5)

A. Innføring av krav om kjent patellastatus hos foreldredyr for registrering av valper av rasene chihuahua korthåret og chihuahua langhåret

i. Åpning for at raseklubber kan søke om innføring av krav om kjent patellastatus for foreldredyr for registrering av valper i NKK for spesifiserte raser, etter vedtak på klubbens generalforsamling/årsmøte. Delegering av vedtaksmyndighet til SU ved slike søknader fra raseklubber.

SU fattet følgende vedtak:

SU anbefaler overfor HS at det åpnes for mulighet for raseklubber til å søke om innføring av krav om kjent patellastatus for foreldredyr ved registrering av valper i NKK, etter vedtak på klubbens generalforsamling/årsmøte. Undersøkelsen skal gjøres ved minimum 12 måneders alder. Ved bruk av utenlandske hunder: kopi av hundens patellaattest må vedlegges registreringsanmeldelsen, og resultatet fra denne attesten vil bli lagt inn i DogWeb for enkelte spesifiserte land (som Sverige) som har identisk undersøkelsesrutine som Norge. For andre land kan resultatet ikke legges inn i DogWeb, men kan gjelde som «kjent patellastatus» for registrering av valper. Det kan søkes om dispensasjon for bruk av utenlandske hunder. En begrunnet søknad sendes fra oppdretter til NKK som forespør raseklubb før vedtak fattes. Det gis generell dispensasjon ved bruk av frossen sæd som er frosset før restriksjonen trådte i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live. SU får delegert vedtaksmyndighet i saker der raseklubber søker om krav om kjent patellastatus for foreldredyr ved registrering av valper.

Hovedstyret vedtok på sitt møte 25.2.2015 sak 32/15:

MULIGHET FOR RASEKLUBBER OG –FORBUND TIL Å SØKE OM INNFØRING AV KRAV OM KJENT PATELLASTATUS HOS FORELDRETYR FOR REGISTRERING AV VALPEKULL, OG DELEGERE VEDTAKSMYNDIGHET TIL Å INNFØRE OG OPPHEVE SLIKE KRAV

Hovedstyret vedtok at raseklubber og –forbund får anledning til å søke om innføring av krav om kjent patellastatus hos foreldredyr for registrering av valpekull.

Sunnhetsutvalget (SU) får delegert ansvar mht. å vedta et slikt krav for den enkelte rase, etter begrunnet søknad fra raseklubb/-forbund basert på vedtak på generalforsamling/årsmøte.

Likeledes får SU delegert ansvar til å oppheve et slikt vedtak, etter begrunnet søknad fra raseklubb/-forbund basert på vedtak på generalforsamling/ årsmøte.

ii. Innføring av krav om kjent patellastatus for foreldredyr av rasene chihuahua kort- og langhåret ved registrering av valper i NKK.

SU fattet i sitt møte 28.10.2014 følgende vedtak: SU anbefaler overfor HS at det innføres krav om kjent patellastatus for foreldredyr for registrering av valper av rasene chihuahua korthåret og chihuahua langhåret. Undersøkelsen må være gjort ved minimum 12 måneders alder. Ved bruk av utenlandske hunder: kopi av hundens patellaattest må vedlegges registreringsanmeldelsen, og resultatet fra denne attesten vil bli lagt inn i DogWeb for enkelte spesifiserte land (som Sverige) som har identisk undersøkelsesrutine som Norge. For andre land kan resultatet ikke legges inn i DogWeb, men kan gjelde som «kjent patellastatus» for registrering av valper. Det kan søkes om dispensasjon for bruk av utenlandske hunder. En begrunnet søknad sendes NKK som forespør raseklubb før vedtak fattes. Det gis generell dispensasjon ved bruk av frossensæd som er frosset før restriksjonen trådte i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live.

Kravet trer i kraft 01.01.2016.

Videre behandling av saken ble utsatt på grunn av interne diskusjoner i raseklubben, og saken blir ferdig behandlet i 2015.

B. Innføring av krav om kjent øyelysning av foreldredyr for registrering av valper av rasene chihuahua korthåret og chihuahua langhåret

SU fattet følgende vedtak:

Det innføres krav om kjent øyelysingsstatus for chihuahua kort- og langhåret for foreldredyr ved registrering av valper i NKK. Kravet gjelder alle foreldredyr, også utenlandske. Øyelysingen må være foretatt maksimalt ett år før paring. ERG-undersøkelse erstatter ikke øyelysning, da denne undersøkelsen ikke sier noe om andre øyesykdommer enn PRA (som distichiasis og utviklingskatarakt som begge er kjent hos rasen).

Ved bruk av utenlandske hunder: kopi av hundens ECVO-attest må vedlegges registreringsanmeldelsen, og resultatet fra denne attesten vil bli lagt inn i DogWeb. For svenske hunder: Dersom øyelysingen er utført i Sverige, men uten at det foreligger en ECVO-attest, må kopi av den svenske øyelysingsattesten vedlegges registreringsanmeldelsen; dette resultatet kan imidlertid ikke legges inn i DogWeb.

Det gis mulighet for å søke om dispensasjon fra kravet for utenlandske hunder i spesielle tilfeller. En begrunnet søknad sendes fra oppdretter til NKK som forespør raseklubb før vedtak fattes. Det presiseres at kravet ikke har tilbakevirkende kraft og omfatter følgelig ikke frossen sæd som er frosset før restriksjonen trer i kraft og hvor hunden ikke lenger er i live.

Kravet trer i kraft 01.06.2015.

Etter at vedtaket ble gjort kjent for klubben, har de bedt om at saken skal behandles på nytt på klubbens neste årsmøte, da saksframstillingen på årsmøte var noe mangelfull mht hvilke konsekvenser innføring av en slik restriksjon vil kunne medføre. Innføring av vedtaket er derfor foreløpig satt på vent.

Søknad fra Norsk Lundehund Klubb (NLK) – dispensasjon fra NKKs Etiske grunnregler for avl og oppdrett (SU-møte 26.3.2014 Sak 3)

SU fattet følgende vedtak:

I utgangspunktet er SU negative til å redusere nedre aldersgrense for paring av tisper. På grunn av rasens spesielle situasjon har likevel SU besluttet å innstille overfor HS at dispensasjonsperioden på 15 måneder som tidligere ble innvilget for norsk lundehund (fram til 01.07.2014) forlenges med 3 år (fram til 01.07.2017), og at den da avsluttes uten mulighet til å søke forlengelse. SU presiserer at innstillingen kun gjelder renrasert lundehund, ikke x-registrerte tisper eller tisper av andre raser som krysses inn i norsk lundehund gjennom krysningsprosjektet. SU fraråder å senke minimumsalderen i dispensasjonsperioden til 14 mnd.

HS vedtok følgende på sitt møte 24.04.2014, sak 64/14:

"DISPENSASJONSSØKNAD FRA NORSK LUNDEHUNDKLUBB – NKKS ETISKE GRUNNREGLER FOR AVL OG OPPDRETT: HS deler Sunnhetsutvalgets (SU) sin oppfatning om at de på generelt grunnlag er negative til å innvilge dispensasjon fra pkt 7.1 i NKKs Etiske grunnregler. På bakgrunn av rasens helt spesielle situasjon beslutter likevel å forlenge dispensasjon for paring av tisper av rasen norsk lundehund med nedre grense for paring på 15 mnd, fram til 01.07.2017, og at den da avsluttes uten mulighet til ytterligere forlengelse. Det presiseres at vedtaket kun gjelder renrasert lundehund, ikke x-registrerte tisper eller tisper av andre raser som krysses inn i norsk lundehund gjennom krysningsprosjektet. HS avslo søknaden om å senke minimumsalderen i dispensasjonsperioden til 14 mndr. Vedtaket er i overensstemmelse med SU sin innstilling."

DNA-tester for gener med recessiv nedarving: Forbud mot paring av bærer x bærer og bruk av hunder med status «affisert» i avl (SU-møte 28.10.2014 sak 6)

SU fattet følgende vedtak:

SU anbefaler HS å vedta følgende tilføyelse i NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett, pkt 5: Resultater fra DNA-tester for arvelige sykdommer skal først og fremst brukes for å unngå å avle syke hunder. Ved autosomal recessiv nedarving kan derfor en bærer kun brukes dersom den pares med en hund som er fri for det sykdomsfremkallende genet. Funksjonelt friske hunder som er homozygote for den aktuelle sykdommen (DNA-testresultat affisert) kan bare brukes i avl etter søknad til NKK om dispensasjon; hunden må i tilfelle pares med en hund som er fri, slik at det ikke går ut over velferden til avkommene.

HS fattet følgende vedtak i sitt møte 25.2.2015 sak 33/15:

ENDRING I NKKS ETISKE GRUNNREGLER PKT. 5 (DNA-TESTER: FORBUD MOT PARING BÆRER X BÆRER OG BRUK AV HUNDER MED STATUS «AFFISERT» I AVL)

Hovedstyret vedtok at følgende tekst tilføyes NKKs etiske grunnregler pkt 5:

«Resultater fra DNA-tester for arvelige sykdommer skal først og fremst brukes for å unngå å avle syke hunder. Ved autosomal recessiv nedarving kan derfor en bærer kun brukes dersom den pares med en hund som er fri for det sykdomsfremkallende genet. Funksjonelt friske hunder som er homozygote for den aktuelle sykdommen (DNA-testresultat affisert) kan bare brukes i avl etter søknad til NKK om dispensasjon; hunden må i tilfelle pares med en hund som er fri, slik at det ikke går ut over velferden til avkommene.»

Vedtaket trer i kraft 01.07.2015

HS presiserte at for å ivareta genetisk variasjon er det viktig ikke å utelukke alle bærere fra avl.

NKKs regler og anbefalinger rundt innavlsgrad (SU-møte 28.10.2014 sak 8)

Saken ble fremmet av et av SUs medlemmer, med ønske om å diskutere NKKs anbefalinger til innavlsgrad.

Bakgrunnsinformasjon:

I NKKs Etske grunnregler for avl og oppdrett pkt 2 står følgende:

«... Det skal ikke foretas paringer mellom søsken, far/datter, mor/sønn eller tilsvarende tette paringer¹. Halvsøskenparinger eller paringer med tilsvarende innavlsgrad bør unngås². (...) Det gis mulighet til å søke NKK om dispensasjon. (...)

¹Paring mellom søsken, far/datter, mor/sønn eller tilsvarende tette paringer = paringer med innavlsgrad lik eller høyere enn 25,0%.

²Halvsøskenparinger eller paringer med tilsvarende innavlsgrad = paringer med innavlsgrad lik eller høyere enn 12,5%»

Administrasjonens faglige anbefaling er at innavlsgraden bør være under 6,25%. Denne anbefalingen er i tråd med anbefalingene til bl.a. genetikere og de andre kennelklubbene i Norden.

Saken ble diskutert, og det er ingen tvil om at det er en sammensatt sak. SU kom ikke til noen konklusjon, og det ble vedtatt at saken skal modnes litt og tas opp igjen på et senere tidspunkt.

DNA-profilering (SU-møte 28.10.2014 sak 17a)

I flere rasemiljøer er det diskusjoner og noen har ytret ønske om muligheten for å lagre en DNA-profil hos NKK. Dette er noe vi ikke tilbyr per i dag, men som de tilbyr i enkelte andre land. Høyst sannsynlig kommer det til å være et ønske om dette i relativt nær fremtid.

Det ble begrenset med tid til å diskutere saken, men SU er positive til at Helseavdelingen jobber videre med å undersøke hvordan dette gjøres andre steder og muligheter for å tilby dette i NKK.

Syringomyeli (SM) hos cavalier king charles spaniel og flere andre raser (SU-møte 26.3.2014 sak 6)

SU fattet følgende vedtak:

Syringomyeli (SM) er et stort dyrevelferdsmessig problem for affiserte hunder. SU oppfordrer Helseavdelingen til å arbeide for sentral avlesning og registrering av SM. SU oppfordrer klubbene til å kontakte Frode Lingaas for å få mest mulig ut av screeningsundersøkelsen (blodprøver) i et mulig arbeid for å utvikle en DNA-test.

Informasjon om NKU/BSI (SU-møte 26.3.2014 sak 12)

Kort oppsummering:

NKK har nedlagt et stort arbeid med spørreundersøkelser til alle medlemmer av Smådyrpraktiserende veterinærer forening samt alle norske eksteriørdommere som dømmer den aktuelle rasen. Med bakgrunn i resultatene fra spørreundersøkelsene som ble foretatt høsten 2011, er de aktuelle raseklubbene forespurt og hadde frist for sin tilbakemelding i mars 2012. I juni 2012 ble det bestemt at det skulle utarbeides et felles nordisk BSI-dokument. BSI-gruppen består av representanter fra SKK, FKK, DKK og NKK. Det har vært et tidkrevende arbeid å komme frem til et felles dokument; arbeidet med teksten i selve dokumentet er nå avsluttet.

SU fattet følgende vedtak:

SU berømmer NKKs BSI-gruppe for sitt arbeid og imøteser at BSI vil bli aktivt brukt på utstillinger i Norge, da dette vil ha stor betydning for fremtidig helsearbeid for en rekke raser.

Oppdatering av SU sitt mandat

SU fattet følgende vedtak i sitt møte 30.10.2013 sak 9:

SU oppfordrer administrasjonen til å utarbeide et oppdatert mandat for SU. Det oppfordres til å beholde formuleringen om årsrapport. Videre oppfordres det til at vedtaksprotokoll fra SU legges ut på nkk.no, men at forslag som skal fremmes for HS ikke legges ut før HS har behandlet saken.

SU-møte 26.3.2014 sak 7:

Utkast til mandat fra administrasjonen var vedlagt innkallingen. SU kom med innspill som vurderes før oversendelse til HS.

HS fattet følgende vedtak i sitt møte 21.5.2014 sak 89/14:

Forslag med oppdateringer av mandat oversendes Sunnhetsutvalget med oppfordring til en ytterligere gjennomgang med endringer av utvalgets mandat.

Aktuelle endringer kan være gjennomgang av ansvar og oppgaver for helseavdelingens veterinærer i utvalget, ytterligere reduksjon av utvalgets medlemmer inkl. vararepresentanter, konstituering, beslutningsdyktig og klargjøring av habilitetsregler.

SU fattet følgende vedtak i sitt møte 28.10.2014 sak 7:

SU sender revidert utkast til mandat til HS for behandling.

HS fattet følgende vedtak i sitt møte 10.12.2014 sak 170/14:

Hovedstyret vedtok med en mindre endring forslaget til oppdatert mandat for NKKs Sunnhetsutvalg.

HS vil på et senere tidspunkt, på et prinsipielt grunnlag, diskutere ansattes stemmerett i utvalg. HS understreker at de er svært godt fornøyd med helseavd. og utvalgets arbeid.

Seminar dyrevelferd og helse (hundeavl og helse)

(SU-møte 26.3.2014 sak 13)

NKKs administrasjon v/Helseavdelingen og organisasjonsavdelingen ønsker å arrangere et seminar i slutten av september om dyrevelferd og helse. Ettersom det ikke er avsatt penger til et slikt seminar på budsjettet for inneværende år, har administrasjonen sendt en søknad til HS om et slikt arrangement.

SU fattet følgende vedtak:

SU er svært positive til det planlagte seminaret, og kom med en rekke forslag til foredragsholdere.

Seminaret «Hundeavl og dyrevelferd» ble avholdt 30.9.2014 på NMBU veterinærhøgskolen. Det var en stor suksess, og det var en nyttig og interessant debatt. Det er tydelig at alle nå drar i samme retning, og det vil kunne være utfordrende å få media til å engasjere seg når debatten ikke bærer preg av konflikt. Seminaret skapte et godt grunnlag for videre arbeid og samarbeid.

I etterkant av seminaret har det blitt dannet en arbeidsgruppe som jobber videre med problemstillingene.